

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Ралица Янкова Илкова Петкова, доцент по професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Наказателно право“ в Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно конкурс за заемане на 2 (две) академични длъжности „доцент“ в област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.6 Право“, научна специалност „Наказателно право“, обявен за нуждите на ЮФ при УНСС в ДВ, бр. 98/09.12.2022 г.

I. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане 2 (две) академични длъжности „доцент“ в област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.6 Право“, научна специалност „Наказателно право“, е обявен за нуждите на катедра „Наказателноправни науки“ в Юридическия факултет (ЮФ) на Университета за национално и световно стопанство (УНСС), съгласно Решение на АС № 9/30.11.2022 г.

В конкурса участват трима кандидати (по реда на подаване на документите) – гл. ас. д-р Пресиян Марчев Марков, УНСС, гл. ас. д-р Петя Велинова Митрева, УНСС и гл. ас. д-р Стоян Огнянов Стойков, УНСС.

Със Заповед № 259/08.02.2023 г. на Ректора на УНСС съм определена за външен член на научното жури за провеждане на конкурса. Съгласно Протокол № 1 от заседание на научното жури за провеждане на конкурса, проведено на 20.02.2023 г., съм определена да изготвя становище, което представям (за всеки кандидат поотделно, по азбучен ред).

II. Относно кандидата ПЕТЯ ВЕЛИНОВА МИТРЕВА

1. Кратка информация за кандидата

Петя Велинова Митрева е родена през 1979 г. в гр. София. Висшето си юридическо образование получава в ЮЗУ „Неофит Рилски“. В периода 2007 – 2011 г. последователно заема длъжностите „старши разследващ полицаи“ в група „Престъпления против личността“ – 01 РУП СДВР, „старши разследващ полицаи“ в сектор „Разследване на икономически престъпления“ – СДВР и „старши юрисконсулт“ в ОДМВР – гр. София. В периода 2011 – 2013 г. е асистент по „Административно право и административен процес“ в катедра „Публичноправни науки“ към Факултет „Полиция“ – Академия на МВР, а в периода 2013 – 2015 г. е ВНД ръководител на катедра „Публичноправни науки“ към факултет „Полиция“ – Академия на МВР. От 2015 г. е асистент в катедра „Наказателноправни науки“ към ЮФ на УНСС, а от 2018 г. и понастоящем – главен асистент. От 2021 г. и понастоящем е хоноруван асистент по дисциплината „Наказателно

право“ в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“. От 2017 г. е вписана като адвокат в Софийската адвокатска колегия.

От 2014 г. Петя Митрева е доктор по право със защитен дисертационен труд на тема „Наказателноправни и наказателнопроцесуални проблеми на определяне на наказанието“.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Видно от представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС и доказателствата, приложени към нея, кандидатът отговаря на националните минималните изисквания, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1), както и на допълнителните изисквания за УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3), като при минимален брой точки за специалност „Право“ – 705, общият брой точки на кандидата от различните показатели е 1124.

Кандидатурата на гл. ас. д-р Петя Митрева за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право), съответства на качествените изисквания, приети от АС. Не е налице неизпълнение на изискванията за заемане на длъжността.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Петя Митрева е с общ преподавателски стаж от 2011 г., а от 2015 г. е асистент по Наказателно право в УНСС. След спечелен конкурс през 2018 г., д-р Митрева е назначена на длъжността „главен асистент“ по „Наказателно право“ в катедра „Наказателноправни науки“ към ЮФ на УНСС. Освен семинарни занятия по „Наказателно право“ на студенти от ЮФ на УНСС, д-р Митрева е водила лекционни курсове по „Основи на правото“ (на български и английски език), „Наказателноправна защита на финансово-счетоводната система“, „Правен режим на класифицираната информация“, „Международно наказателно право“. От 2021 г. и понастоящем е хоноруван асистент по дисциплината „Наказателно право“ в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“. Участвала е като лектор в редица обучения по въпросите на наказателното и административнонаказателното право, както и като треньор в две национални студентски състезания по Наказателно право, което обосновава извода, че кандидатът е достатъчно добре подготвен за заемане на академична длъжност „доцент“ в научна специалност „Наказателно право“.

4. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Гл. ас. д-р Петя Митрева участва в конкурса с хабилитационен труд на тема „Граници на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване на друго“, изд. Авалон пбблишинг, С., 2022; монография, която не е представена като основен хабилитационен труд „Абсолютната забрана за дискриминация. Равенство в разнообразието и престъпленията от омраза“ (Сиела, С., 2023, съавт. Бойка Чернева), с общ обем на авторските страници 154, глава от книга Criminal Law: Past, Present and Future Perspectives. Nova Science publishers, New York, USA, 2019, публикувана в чужбина на

английски език (Chapter 2. The Influence of European Union Criminal Laws Over National Criminal Laws: Legal Traditions and Future Perspectives) и шест статии по проблеми в областта на наказателното право, наказателното право на ЕС и административнонаказателното право: „Някои аспекти на принципа *Ultima Ratio* в европейското и българското наказателно право. Съвременни предизвикателства пред наказателното законодателство“ – В: Сборник доклади от международна научна конференция, посветена на 50 години от влизането в сила на Наказателния кодекс от 1968 г., проведена в София на 8-9 май 2018 г., УИ „Св. Кл. Охридски“, 2018, с. 451 – 462; „Обществуващите последици като обективен признак на състава на престъплението“ – В: Научни трудове. УНСС, том 2/2020, с. 41 – 50; „Някои особености на престъпното склоняване на малолетни и непълнолетни лица“ – В: Сборник доклади от международна научна конференция, проведена на 10 декември 2019 г. в Нов български университет на тема „Тридесет години от приемането на Конвенцията за правата на детето: предизвикателства и перспективи.“, Изд. на НБУ, С., 2021, с. 275 – 284; „Въпроси на правната квалификация на употребата на насилие срещу друго поради неговата раса, народност и етническа принадлежност“ – В: Сборник доклади от научна конференция, проведена на 9 декември 2020 г. в НБУ на тема „Върховенството на правото – актуални проблеми.“, Изд. на НБУ, С., 2021, с. 264 – 277; „Сравнителното наказателно право в условията на европеизацията на националните наказателни законодателства“ – В: Сборник доклади от научна конференция на тема „100 години УНСС, 100 години Право в УНСС“, том II, „Актуални проблеми на публичното и наказателното право. Актуални проблеми на историческите, икономическите и социалните науки“, проведена на 12.11.2020 г. в УНСС, ИК на УНСС, С., 2021, с. 182 – 187; „Маловажният случай на административно нарушение по чл. 28 от ЗАНН и в специалното административно законодателство“ – В: „Реформата в административното наказване от 2020 г. Сборник доклади.“, УИ „Св. Кл. Охридски“, 2022, с. 103 – 123.

Представеният хабилитационен труд „Граници на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване на друго“ е структуриран в увод, четири глави, заключение и предложения *de lege ferenda*, в общ обем от 233 страници. Библиографията на използваната литература е 7 страници и включва източници на български език (76 заглавия) и източници на чужд език (17 заглавия). Цитиранията на тези източници в текста са в общо 293 бележки под линия; цитиранията са коректни. Представеният хабилитационен труд представлява монография, по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ.

В труда са анализирани основанията за възникване на наказателна отговорност за мотивационно въздействие и улесняване на друго. Глава първа, „Историческо възникване и развитие на институтите на престъпното мотивиране и престъпното улесняване на друго“, представя исторически проблема за основанията и границите на наказателната отговорност за мотивиране или улесняване на друго, като проследява закономерностите в наказателноправната уредба на престъпното мотивиране и престъпното улесняване на друго. Глава втора, „Престъпното мотивиране и

престъпното улесняване на друго в контекста на институтите на Общата част на НК“, представя характеристиките на мотивационното въздействие и улесняване на друго като деяния, които попадат в приложното поле на функционалните наказателноправни институти на приготвянето към осъществяване на умишлено престъпление и съучастието в осъществяването му. Глава трета от хабилитационния труд, „Престъпното мотивиране и престъпното улесняване на друго като институти на Особената част на НК“, изследва характеристиките на престъпленията, чиито изпълнителни деяния се свеждат до мотивационно въздействие или улесняване на друго лице. Авторът застъпва и убедително аргументира тезата, че тези деяния се криминализират не само когато са с достатъчно висока степен на обществена опасност, но и когато не попадат в приложното поле на приготвянето и съучастието към престъпление. Четвърта глава от хабилитационния труд, „Престъпното мотивиране и престъпното улесняване на друго в Наказателното право на Европейския съюз“, изследва въпроса за инкриминиране на мотивационното въздействие и улесняването на друго в областта на особено тежката престъпност с трансгранично измерение, по смисъла на чл. 83, § 1 от ДФЕС. В заключението са представени основни изводи и предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на законодателството.

Монографията „Абсолютната забрана за дискриминация. Равенство в разнообразието и престъпленията от омраза“, която не е представена като основен хабилитационен труд, е с общ обем 299 страници, като общият обем на авторите страници е 154. Наред с проблеми в областта на правата на човека и защитата от дискриминация, в самостоятелна глава четвърта, „Наказателноправна защита от дискриминация“, авторът разглежда въпроса за най-тежките форми на дискриминация – престъпленията с дискриминационен мотив. Престъпленията са систематизирани в четири групи, като е направена съпоставка между тях. Въз основа на анализа на престъпленията с дискриминационен мотив е направен извод за необходимост от обща концепция за защитен признак и дискриминационни подбуди, с автономно наказателноправно значение. Направени са редица предложения за усъвършенстване на наказателното законодателство в областта на защитата от дискриминация.

Самостоятелната глава от книгата *Criminal Law: Past, Present and Future Perspectives*. Nova Science publishers, New York, USA, 2019 с наименование „The Influence of European Union Criminal Laws Over National Criminal Laws: Legal Traditions and Future Perspectives“, е с обем от 57 авторски страници. В публикацията са представени актуалните проблеми на развитието на наказателното право на Европейския съюз и влиянието му върху националното наказателно право. Наказателното право на ЕС се определя чрез неговия „европейски“ и „наказателен“ аспект, което позволява да бъдат изследвани основните специфики на отрасъла. Авторът застъпва и убедително развива тезата, че наказателният аспект на отрасъла показва връзката между наднационалното и националното наказателно право. През тази призма са изследвани както факторите, които обосновават необходимостта от възникването на наказателното право на ЕС, така и тези, които правят възможно неговото развитие и влияние върху наказателното право на държавите-членки.

В самостоятелно обособена част от главата е изследван въпросът за сближаване на наказателните законодателства на държавите-членки. Авторът застъпва и аргументира становището си, че наказателното право на ЕС повлиява не само особените части на наказателните законодателства на държавите-членки, но се отразява и върху приложното поле на институти от Общата част.

Кандидатът представя и шест други публикации – статии и научни доклади, една от които е свързана с темата на хабилитационния труд – „Някои особености на престъпното склоняване на малолетни и непълнолетни лица“ (2019); една – с темата на монографичния труд, който не е представен като основен хабилитационен труд – „Въпроси на правната квалификация на употребата на насилие срещу друго поради неговата раса, народност и етническа принадлежност“ (2020); две от публикациите са посветени на наказателното право на ЕС и на сравнителното наказателно право – „Някои аспекти на принципа *ultima ratio* в европейското и българското наказателно право“ (2018) и „Сравнителното наказателно право в условията на европеизацията на националните наказателни законодателства“ (2021); една статия, посветена на класически наказателноправен проблем – „Общественоопасните последици като обективен признак от състава на престъплението“ (2020) и публикация, разглеждаща въпроси от сферата на административнонаказателното право – „Маловажният случай на административно нарушение по чл. 28 от ЗАНН и в специалното административно законодателство“ (2022).

Публикациите не повтарят темата на дисертационния и на хабилитационния труд, като показват задълбочените познания и интереси на автора в областта на наказателното и административнонаказателното право.

5. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Сред научната продукция на кандидата особено място заема представеният от него хабилитационен труд – монография, на тема „Граници на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване на друго“.

Монографията е оригинален труд, съдържащ ценни научни приноси. Въпросите, свързани с границите на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване друго представляват несъмнен интерес за правната наука, доколкото, от една страна, подобни форми на общественоопасно въздействие съпътстват множество престъпни прояви, което обуславя не само научната, но и практическата значимост на изследването, а от друга – въпреки дългогодишната практика на съдилищата в тази насока и редица научни изследвания в областта, все още на редица въпроси, свързани със същността на институтите и въпросите на правната квалификация на определен род прояви не е даден отговор. Това в значителна степен се преодолява с хабилитационния труд.

Сложността в изследването произтича както от спецификата на материята, така и от избора от автора подход, който включва паралелното разглеждане на въпросите на

престъпното мотивиране и престъпното улесняване другиго през призмата на институтите на Общата част на НК, като признаци от състави на престъпления, сред уредените в Особената част на НК и в контекста на наказателното право на ЕС. Съчетаването на тези подходи показва научна зрялост и иновативност, представляващи особено важен методологичен принос на труда.

Отделните части на книгата са добре логически свързани. Това е сред сериозните предизвикателства пред автора, който е разгледал всеки от поставените проблеми не само в теоретичен аспект, но и през призмата на съдебната практика. Крайният резултат е монолитен и последователен текст, в който материята и изводите са представени разнообразно, от множество перспективи, но подчинени на единна логика.

Като основни приносни моменти на автора следва да се очертаят следните.

Трудът представлява цялостно монографично изследване по проблемите на границите на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване другиго. Въпросите – обект на изследването, са разгледани с нужната задълбоченост, на места дори надхвърляща необходимото за изясняване на поставената проблематика.

Изследването представлява задълбочен поглед върху границите на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване другиго, като функционални и предметни институти на наказателното право. Тези институти са изяснени както в исторически и сравнителноправен контекст, така и съдържателно.

Изключително високото теоретично ниво на изследването е удачно съчетано с практическото му значение. За пръв път в доктрината е представено подобно цялостно и задълбочено изследване на съдържанието на престъпното мотивиране и престъпното улесняване другиго – по отделно и в тяхната взаимовръзка при решаване на редица наказателноправни проблеми. Предложена е гледната точка на автора по редица въпроси относно правната същност на тези институти и относно правната квалификация на различни общественоопасни прояви; отговорено е на същностния и изключително важен въпрос защо и в какви предели следва да се наказват подобни прояви. В тази му част, изследването ще допринесе изключително много за правилното тълкуване и прилагане на закона от практикуващите юристи и за уеднаквяване практиката на съдилищата по обсъжданите престъпни състави. Изводите на кандидата в тази насока са с важно научно, но и научно – практическо значение.

Изследването на същността на престъпното мотивиране и престъпното улесняване на другиго в наказателното право на ЕС представлява ценен източник на знания за законодателя относно нуждата от осъвременяване на действащото българско наказателно законодателство и привеждането му в съответствие с най-високите европейски стандарти.

Убедено може да се твърди, че кандидатът е концентрирал научните си търсения в областта на актуалната днес проблематика на границите на наказателната отговорност за престъпно мотивиране и престъпно улесняване другиго. Оттук и изводът, че изследването

е особено актуално и би могло да допринесе съществено за развитието на законодателството и за правоприлагането.

Ценен принос има кандидатът при формулиране на препоръки *de lege ferenda*. Възприемането на голяма част от тях би могло да доведе до осъвременяване и усъвършенстване на законодателството в областта.

Представените за участие в конкурса други монография и статии също се характеризират със значими научни приноси и безусловно ще допринесат за развитието на наказателноправната теория и правоприлагането.

6. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Монографичното изследване на гл. ас. д-р Петя Митрева би било обогатено, в случай че авторът направи сравнителноправен преглед на наказателноправната уредба на престъпното мотивиране и престъпното улесняване като форми на престъпно въздействие, уредени в Особената част на наказателните закони на други държави – членки, като използва този анализ за извеждане на добри практики, чрез които българското законодателство да бъде осъвременено и доразвито в унисон с авторовите тези.

Направените критични бележки, обаче, по никакъв начин не влияят на общата положителна оценка на рецензираните научни трудове. Тези бележки са фрагментарни и не разколебават безусловно налагащия се извод, че научната работа е написана в резултат на упорита работа и добросъвестните усилия на автора в областта на научния анализ.

Научната работа на кандидата недвусмислено сочи, че гл. ас. д-р Петя Митрева се отличава със способност да изследва всестранно и задълбочено наказателноправна проблематика, да предлага адекватни и значими за правоприлагането решения в насока осъвременяване и усъвършенстване на наказателното ни законодателство. Кандидатът е дългогодишен преподавател по наказателно право и се ползва с доверието и уважението на колегите си и на студентите.

7. Заключение

В заключение правя извод, че цялостната оценка на преподавателската дейност и научна работа на кандидата за академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право) гл. ас. д-р Петя Велинова Митрева отговарят на изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Предвид изложеното давам категорично **положителна оценка и предлагам** на уважаемото научно жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на УНСС гл. ас. д-р Петя Велинова Митрева да бъде избрана да заеме академичната длъжност „доцент“ в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6 „Право“, научна специалност „Наказателно право“ в Юридическия факултет на УНСС.

II. Относно кандидата ПРЕСИЯН МАРЧЕВ МАРКОВ

1. Кратка информация за кандидата

Пресиян Марчев Марков е роден през 1979 г. в гр. София. Висшето си юридическо образование получава в ЮЗУ „Неофит Рилски“. В периода 2002 – 2008 г. последователно заема длъжностите „специалист“ в НС „Жандармерия“ и „администратор на дистанционно обучение“ в Академия на МВР. От 2008 г. е асистент в катедра „Наказателноправни науки“ в Юридическия факултет на УНСС, а от 2018 г. – главен асистент. От 2020 г. е научен секретар на катедра „Наказателноправни науки“ в Юридическия факултет на УНСС.

От 2014 г. е доктор по право със защитен дисертационния труд на тема „Проблеми на наказателноправната квалификация на престъплението“.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Видно от представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС и доказателствата, приложени към нея, кандидатът отговаря на националните минималните изисквания, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1), както и на допълнителните изисквания за УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3), като при минимален брой точки за специалност „Право“ – 705, общият брой точки на кандидата от различните показатели е 816.

Кандидатурата на гл. ас. д-р Пресиян Марков за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право), съответства на качествените изисквания, приети от АС. Не е налице неизпълнение на изискванията за заемане на длъжността.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Пресиян Марков е с общ преподавателски стаж по специалността от 2008 г. След спечелен конкурс през 2018 г., д-р Марков е назначен на длъжността „главен асистент“ по Наказателно право в катедра „Наказателноправни науки“, ЮФ на УНСС. Освен семинарни занятия по „Наказателно право“ на студенти от ЮФ на УНСС, д-р Марков е водил лекционни курсове по „Основи на правото“ (на български и на английски език), „Наказателно изпълнително право“ и „Криминология“. Участвал е като лектор в обученията по Наказателно право на служители от ДАНС и като треньор на отборите на УНСС в две национални студентски състезания по Наказателно право. Преподавателският опит на д-р Марков показва, че кандидатът е достатъчно добре подготвен за заемане на академична длъжност „доцент“ в научна специалност „Наказателно право“, научно направление 3.6. Право.

4. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Гл. ас. д-р Пресиян Марков участва в конкурса с хабилитационен труд със заглавие „Последици от съдимостта в българското законодателство“, С., Авалон пбблишинг, 2022, и четири статии: „Тенденции при делата за престъпления против собствеността и превантивната роля на съдилищата“ – В: Научни трудове на УНСС, т. 2/2020; „Историческо развитие на уредбата за регистрация на осъжданията (1884 – 2020 г.)“ – В: Научни трудове на УНСС – т. 4/2021; „Bis in idem при взаимодействие между наказателното и административното законодателство“ – В: Икономически и социални алтернативи, № 2/2022; „Някои аспекти на съдимостта на непълнолетните лица“ – В: Общество и право, № 3/2021.

Представеният хабилитационен труд Последници от съдимостта в българското законодателство, С., Авалон пбблишинг, 2022, е в общ обем 216 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение и приложение, включващо списък с идентифицираните разпоредби, в които са предвидени последиците от съдимостта. Списъкът с използваната литература включва 70 източника на български език и 18 източника на английски език; бележките под линия са 341; цитиранията са коректни. Представеният хабилитационен труд представлява монография, по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ.

Първа глава на монографичния труд, озаглавена „Последици в правото и в наказателното право“, разглежда правните последици и юридическата санкция като последица на неправомерните юридически факти. Въз основа на теоретичния анализ са представени последиците в наказателното право – наказания; мерки, налагани заедно с наказанието; мерки налагани вместо наказанието и последици от съдимостта. Глава втора на монографичния труд, озаглавена „Основни видове последици от съдимостта“, е посветена на главната последица от съдимостта – регистрацията на осъждането, на наказателноправните последици от съдимостта и допълнителните последици от съдимостта. Глава трета, „Класификации на допълнителните последици от съдимостта“, съдържа класификации на допълнителните последици от съдимостта по основните критерии – видовете престъпления и наказанията, за които са предвидени, и правата, които ограничават и четири допълнителни критерия. В заключението са представени изводите на автора и предложенията *de lege ferenda*.

Останалите публикации, представени от автора не повтарят темата на дисертационния труд, свързани са с темата на монографичното изследване, представено като хабилитационен труд и показват задълбочените познания и интереси на автора в областта на наказателното право.

5. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Хабилитационният труд на гл. ас. д-р Пресиян Марков на тема „Последици от съдимостта в българското законодателство, С., Авалон пбблишинг, 2022, представлява безспорен принос в наказателноправната наука.

Актуалността на изследването произтича от това, че и понастоящем в българската наказателноправна доктрина липсва цялостно монографично изследване по въпросите на наказателноправните и извъннаказателноправни последици от осъждането на едно лице за извършено престъпление. Поради това и изследването би могло да допринесе съществено за развитието на наказателноправната теория и практиката на правоприлагащите органи.

Като основни приноси моменти на автора следва да се очертаят следните.

Трудът представлява цялостно монографично изследване по проблемите на последиците на съдимостта в българското законодателство. Въпросите – обект на изследването, са разгледани с нужната задълбоченост, пълнота и всеобхватност.

Адмирации заслужават сериозните усилия на автора да изясни в теоретичен план последиците от съдимостта, чрез разкриване на съдържателните и формалните характеристики на последиците в правото, както и елементите на санкционната система на българското наказателно право. Това е необходимо за по-пълното разбиране на института на съдимостта и за изясняване на корелацията му с други наказателноправни институти.

Авторът не е ограничил научните си търсения само до изясняване на правните последици от осъждането за извършено престъпление, а е обхванал всички правни последици от съдимостта: регистрацията на осъждането като главна последица, осигуряваща реализацията на всички останали видове; последиците, предвидени в наказателното законодателство, чрез които се утежнява наказателноправното положение на дееца при извършване на следващо престъпление; допълнителните (косвените) последици от съдимостта, представляващи ограничения на правата на осъдения, предвидени в други правни отрасли. Тези видове правни последици от съдимостта са изяснени с нужната задълбоченост.

Исклучително важно значение – не само за наказателноправната наука, но и за правоприлагането, има разкриването и разглеждането на правните последици от съдимостта, предвидени в наказателното и наказателнопроцесуалното ни законодателство.

За пръв път в наказателноправната наука предмет на единно, системно и цялостно изследване се явяват извъннаказателните (допълнителни, косвени) последици от съдимостта, които сериозно рефлектират върху правната сфера на осъдените лица. Направеният преглед и анализ на тази категория последици, ведно с класификацията им, позволява на автора да формулира изводи относно значението на осъждането за правната сфера на лицата, като участници в различни категории обществени отношения.

Ценен принос има кандидатът при формулиране на препоръки *de lege ferenda*. Възприемането на голяма част от тях би могло да доведе до осъвременяване и усъвършенстване на законодателството в областта.

Представените за участие в конкурса други монографии и статии също се характеризират със значими научни приноси и безусловно ще допринесат за развитие на наказателноправната теория и правоприлагането.

6. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Монографичното изследване на гл. ас. д-р Пресиян Марков – „Последици от съдимостта в българското законодателство“ би било обогатено, в случай че авторът направи сравнителноправен преглед на уредбата на последиците от съдимостта в други държави – членки, като използва този анализ за извеждане на добри практики, чрез които българското законодателство да бъде осъвременено и доразвито в унисон с авторовите тези.

Направените критични бележки по никакъв начин не влияят на общата положителна оценка на рецензираните научни трудове. Тези бележки са фрагментарни и не разколебават безусловно налагащия се извод, че научната работа е написана в резултат на упорита работа и добросъвестните усилия на автора в областта на научния анализ.

Научната работа на кандидата недвусмислено сочи, че гл. ас. д-р Пресиян Марков се отличава със способност да изследва всестранно и задълбочено наказателноправна проблематика, да предлага адекватни и значими за правоприлагането решения в насока осъвременяване и усъвършенстване на наказателното ни законодателство. Кандидатът е дългогодишен преподавател по наказателно право и се ползва с доверието и уважението на колегите си и на студентите.

7. Заключение

В заключение правя извод, че цялостната оценка на преподавателската дейност и научна работа на кандидата за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право) гл. ас. д-р Пресиян Марчев Марков отговарят на изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Предвид изложеното давам категорично *положителна оценка* и *предлагам* на уважаемото научно жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на УНСС гл. ас. д-р Пресиян Марчев Марков да бъде избран да заеме академичната длъжност „доцент“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност Наказателно право в Юридическия факултет на УНСС.

IV. Относно кандидата СТОЯН ОГНЯНОВ СТОЙКОВ

1. Кратка информация за кандидата

Стоян Огнянов Стойков е роден през 1977 г. в гр. София. Висшето си юридическо образование получава в ЮФ на УНСС. В периода 2000 – 2011 г. последователно е

управител на търговско дружество и държавен инспектор в Дирекция „Установяване на имущество в чужбина и международни връзки“ в Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност. От 2011 г. е адвокат, вписан в Софийска адвокатска колегия, а от 2017 г. – управител на адвокатско дружество „Стойков, Колева и Шопска“. От 2008 г. е асистент в катедра „Наказателноправни науки“ към ЮФ на УНСС, а от 2011 г. и понастоящем – главен асистент. Води учебни занятия по дисциплините „Наказателно право“, „Международно наказателно право“ и „Криминалистика“.

От 2011 г. е доктор по право със защитен дисертационен труд на тема „Наказателноправна защита на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава“.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Видно от представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС и доказателствата, приложени към нея, кандидатът отговаря на националните минималните изисквания, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1), както и на допълнителните изисквания за УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3), като при минимален брой точки за специалност „Право“ – 705, общият брой точки на кандидата от различните показатели е 1167,50.

Кандидатурата на гл. ас. д-р Стоян Стойков за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право), обаче, не съответства на качествените изисквания, приети от АС.

Налице е неизпълнение на изискванията за заемане на длъжността, изразяващо се в това, че кандидатът не представя за участие в конкурса монографичен труд. Съгласно чл. 24, ал. 1, т. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), кандидатите за заемането на академичната длъжност „доцент“ трябва да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания. Съгласно § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 04.05.2018 г.), монография“ е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактори/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.“

Като хабилитационен труд гл. ас. д-р Стоян Стойков представя „Международно наказателно право“, Сиела, С., 2015, който е с обем от 332 страници и библиография и е придружен от две рецензии за научното съчинение. Структуриран е във въведение, обща част (съдържаща седем глави) и специална част (съдържаща четиринадесет глави), част,

озаглавена „Международни актове“, включваща Римския статут на международния наказателен съд и Nurnberg Trial Proceedings. Charter of the international military tribunal (на английски език), Summary и библиография, включваща 18 литературни източника на кирилица и 6 литературни източника на латиница, общо 24 източника. Цитиранията на тези източници са в общо 173 бележки под линия.

Представеният от гл. ас. д-р Стойков труд отговоря на формалните изисквания за монография, установени в легалното определение по § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ – има ISBN, общ обем над 100 страници и 2 научни рецензии, но не и на съдържателната характеристика на монографично изследване – да представя разгърнато съдържание на пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност. Изследването не представлява монографичен труд, а учебник, посветен на материята на международното наказателно право, в който се представят въпросите, предмет на учебната дисциплина международно наказателно право, с цел придобиване на базисни познания по тези въпроси, а не на определен предмет, проблем или личност. Именно като учебник трудът е регистриран и в Националния регистър на издаваните книги в България, администриран от Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“. Във въведението авторът също посочва, че трудът е учебник, *„предназначен за основна подготовка по международно наказателно право...Учебникът има за задача да предостави основни знания по дисциплината съгласно действащото международно законодателство.“*

Не може да се приеме и, че обособена част от съдържанието има монографичен характер, тъй като нито една от неговите части не отговаря на формалното изискване за минимално необходимия обем от най-малко 100 страници. Оттук и изводът, че представеният труд не представлява монография, по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ.

Представените за участие в конкурса други две монографии, „Субективната страна на престъплението“ и „Наказателноправна защита на акциза по чл. 234 от Наказателния кодекс“, не могат да бъдат оценявани като равностойни на хабилитационен труд, предвид изричната забрана за това, съдържаща се в забележката по т. 2 от Правилника за прилагането на ЗРАСРБ – „Поради изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ за наличието на „монографичен труд или равностойни публикации“ в таблицата се съдържа формула за приравняването на монографията към еквивалентен брой публикации статии или студии. Заместващите монографията статии или студии, се изключват от броя на публикациите, оценявани по други показатели“.

Не може да се приеме и, че на монография следва да се приравнят и представените за участие в конкурса осем статии от кандидата, тъй като това е недопустимо за научна област 3. „Стопански социални и правни науки“, по която се провежда конкурсът (арг. от забележката по т. 2 от Правилника за прилагането на ЗРАСРБ – „При прилагането на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ в отделни професионални направления (например някои от хуманитарните и от социалните науки) съобразно тяхната специфика се допуска само

монографичен труд без приравняването му към равностойни публикации в специализирани научни издания“).

Предвид всичко изложено дотук, намирам, че кандидатът гл. ас. д-р Стоян Стойков не изпълнява съдържателната част от показател 3 в група „В“ на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ и на показател 22 в група „Ж“ на допълнителните изисквания за заемане на тази длъжност в УНСС. Представеното от него съчинение „Международно наказателно право“, С., София, 2015, ISBN 978-954-28-1904-2, не е монография, по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на ЗРАСРБ, и не представлява основен хабилитационен труд.

На това основание и в съответствие с чл. 26, ал. 2 от ЗРАСРБ, чл. 54, ал. 2 от Правилника за прилагането му и чл. 35а, ал. 1 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и заемане на академични длъжности в УНСС, не представям становище по това съчинение, както и по другите научни публикации и учебно-преподавателската му дейност на гл.ас. д-р Стоян Стойков.

3. Заключение

Представената за участие в конкурса научна продукция на кандидата за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Наказателно право) гл. ас. д-р Стоян Огнянов Стойков не отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Предвид изложеното, давам **отрицателна оценка** за участието на кандидата гл. ас. д-р Стоян Огнянов Стойков в настоящия конкурс и **не предлагам** на уважаемото научно жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на УНСС да избере кандидата гл. ас. д-р Стоян Огнянов Стойков да заеме академичната длъжност „доцент“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност Наказателно право в Юридическия факултет на УНСС.

18.04.2023 г.

Изготвил становището:

гр. София

(доц. д-р Ралица Илкова)

STATEMENT OF OPINION

By: assoc. prof. Ralitsa Yankova Ilkova Petkova, PhD, Associate Professor in Professional Field 3.6 Law, Scientific Specialty "Criminal Law" at the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski"

about a competition for occupying 2 (two) academic positions "Associate Professor" in the field of higher education "Social, Economic and Legal Sciences", professional field "3.6 Law", scientific specialty "Criminal Law", promulgated for the needs of the Law Faculty at the UNWE in the State Gazette, issue 98/09.12.2022

I. Information about the competition

The competition for 2 (two) academic positions "Associate Professor" in the field of higher education "Social, Economic and Legal Sciences", professional field "3.6 Law", scientific specialty "Criminal Law" was announced for the needs of the Department of Criminal Law at the Law Faculty (LF) of the University of National and World Economy (UNWE) in accordance with Decision of the Academic Council No 9/30.11.2022.

Three candidates participate in the competition (in the order of submission of documents) – chief assistant Dr. Presian Marchev Markov, UNWE, chief assistant Dr. Petya Velinova Mitreva, UNWE and chief assistant Dr. Stoyan Ognyanov Stoykov, UNWE.

By the Order No 259/08.02.2023 of the Rector of UNWE I have been appointed as an external member of the scientific jury for conducting the competition. According to Protocol No 1 of a meeting of the scientific jury for the competition, held on 20.02.2023, I am assigned to prepare a statement opinion that I present (for each candidate individually, in alphabetical order).

II. About the candidate PETYA VELINOVA MITREVA

2. Brief information about the candidate

Petya Velinova Mitreva was born in 1979 in Sofia. She received his higher legal education at SWU "Neofit Rilski". In the period 2007 – 2011 she consecutively held the positions of "Senior Investigating Officer" in the group "Crimes against the Person" – 01 Regional Directorate of Sofia Directorate of the Ministry of Interior, "Senior Investigating Officer" in the "Investigation of Economic Crimes" – Sofia Directorate of Ministry of the Interior and "Senior Legal Adviser" at the Regional Directorate of the Ministry of Interior – Sofia. In the period 2011 – 2013 she was an assistant professor of "Administrative Law and Administrative Procedure" at the Department of Public Law at the Police Faculty – Academy of the Ministry of Interior, and in the period 2013 – 2015 she was Vice Head of the Department of Public Law at the Police Faculty – Academy of the Ministry of Interior. Since 2015 she has been an assistant professor at the Criminal Law Sciences Department at the Law Faculty of UNWE and since 2018 she has

been Chief Assistant. Since 2021, she has been a part-time assistant in the discipline "Criminal Law" at the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski". Since 2017 she has been registered as a lawyer in the Sofia Bar Association.

Since 2014 Petya Mitreva has been a Doctor of Law with a defended dissertation on "Criminal Law and Criminal Procedural Problems of Determining the Punishment".

2. Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

As can be seen from the presented reference for fulfillment of the quantitative requirements for occupying the academic position of Associate Professor at the UNWE and the evidence attached to it, the applicant meets the national minimum requirements in accordance with the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (Art. 1a, para. 2-3), with a minimum number of points for the specialty "Law" – 705, the total number of points of the candidate from the different indicators is 1124.

The candidacy of chief assistant Dr. Petya Mitreva for participation in a competition for the academic position of Associate Professor in professional field 3.6 Law (Criminal Law) complies with the quality requirements adopted by the AC. There is no failure to meet the requirements for taking up the position.

3. Evaluation of the candidate's teaching activities

Chief assistant Dr. Petya Mitreva has a general teaching experience since 2011 and since 2015 she has been an Assistant in Criminal Law at the UNWE. After a competition in 2018, Dr. Mitreva was appointed to the position of Chief Assistant in Criminal Law at the Criminal Law Department at the Law Faculty of UNWE. Besides seminars on Criminal Law for Law students of UNWE, Dr. Mitreva has led lecture courses on Fundamentals of Law (in Bulgarian and English), Criminal Law Protection of the Financial and Accounting System, Legal Regime of Classified Information, International Criminal Law. Since 2021, she has been a part-time assistant in the discipline "Criminal Law" at the Law Faculty of Sofia University "St. Kliment Ohridski". She has participated as a lecturer in a number of trainings on criminal and administrative-criminal law, as well as a trainer in two national student competitions in Criminal Law, which justifies the conclusion that the candidate is well prepared for the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Criminal Law".

4. Brief characteristics of the scientific papers/publications submitted

Chief assistant Petya Mitreva, PhD participates in the competition with habilitation work on "Limits of Criminal Responsibility for Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others", ed. Avalon Publishing, S., 2022; monograph not presented as a main habilitation work "The absolute prohibition of discrimination. Equality in diversity and hate crimes" (Ciela, S., 2023, co-author Boyka Cherneva), with a total volume of author's pages 154, chapter of the book Criminal Law: Past, Present and Future Perspectives. Nova Science publishers, New York, USA, 2019, published abroad in English (Chapter 2. The Influence of European Union Criminal Laws Over National Criminal Laws: Legal Traditions and Future Perspectives) and six articles on

problems in the field of Criminal Law, EU Criminal Law and Administrative-Criminal law: "Some aspects of Ultima Ratio principle in European and Bulgarian Criminal Law. Contemporary Challenges to Criminal Legislation" – In: Proceedings of an international scientific conference dedicated to the 50th anniversary of the entry into force of the Criminal Code of 1968, held in Sofia on 8-9 May 2018, "St. Kliment Ohridski" University Press, 2018, pp. 451 – 462; "Socially harmful consequences as an objective element of the criminal corpus delicti" – In: Scientific works of UNWE, Vol. 2/2020, pp. 41 – 50; "Some Features of the Criminal Solicitation of Minors" – In: Proceedings of an International Scientific Conference held on 10 December 2019 at New Bulgarian University on "Thirty Years Since the Adoption of the Convention on the Rights of the Child: Challenges and Perspectives", Ed. of NBU, S., 2021, pp. 275 – 284; "Issues of Legal Qualification of the Use of Violence against Others on the Grounds of Race, Nationality and Ethnicity" – In: Proceedings of the Scientific Conference held on December 9, 2020 at NBU on "The Rule of Law – Current Issues", Ed. of NBU, S., 2021, pp. 264 – 277; "Comparative Criminal Law in the Conditions of the Europeanization of National Criminal Legislation" – In: Proceedings of a Scientific Conference on The 100th Anniversary of UNWE, 100 Years of Law at The UNWE, Volume II, Current Problems of Public and Criminal Law. Current Problems of the Historical, Economic and Social Sciences", held on 12.11.2020 at the UNWE, UNWE Publishing, Sofia, 2021, pp. 182 – 187; "The Minor Case of Administrative Offence Under art. 28 of the Administrative Violations and Penalties Act and in the Special Administrative Legislation" – In: "The Reform in Administrative Punishment from 2020 Collection of Reports.", "St. Cl. Ohridski" University Press, 2022, pp. 103 – 123.

The presented habilitation work "Limits of Criminal Responsibility for Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others" is structured in an introduction, four chapters, conclusion and proposals *de lege ferenda*, in a total volume of 233 pages. The bibliography of the used literature is 7 pages and includes sources in Bulgarian (76 titles) and sources in a foreign language (17 titles). The citations of these sources in the text are in a total of 293 footnotes; the citations are correct. The presented habilitation work is a monograph within the meaning of § 1, item 10 of the Additional Provisions of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB).

The work analyzes the grounds for criminal liability for motivational impact and facilitation of others. Chapter One, "Historical Emergence and Development of the Institutes of Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others", presents historically the problem of the grounds and limits of criminal responsibility for motivating or facilitating others, tracing the regularities in the criminal law framework of criminal motivation and criminal facilitation of others. Chapter Two, "Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others in the Context of the Institutes of the General Part of the Criminal Code", presents the characteristics of the motivational impact and facilitation of others as acts that fall within the scope of the functional criminal law institutes, these of preparation for the commission of a deliberate crime and complicity in its implementation. Chapter Three of the Habilitation Work, "Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others as Institutes of the Special Part of the Criminal Code", explores the characteristics of crimes whose executive acts are reduced to motivational impact

or facilitation of another person. The author advocates and convincingly argues that these acts are criminalized not only when they have a sufficiently high degree of social danger, but also when they do not fall within the scope of preparation and complicity in crime. The fourth chapter of the habilitation work, "Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others in the Criminal Law of the European Union", explores the issue of criminalizing the motivational impact and facilitating others in the field of particularly serious crime with a cross-border dimension, within the meaning of Art. 83, § 1 TFEU. The conclusion presents main conclusions and proposals *de lege ferenda* for improving the legislation.

The monograph "The Absolute Prohibition of Discrimination. Equality in diversity and hate crimes", which is not presented as a major habilitation work, has a total volume of 299 pages, with a total volume of author's pages of 154. Along with problems in the field of human rights and protection against discrimination, in own separate chapter four, "Criminal Law Protection from Discrimination", the author examines the issue of the most severe forms of discrimination – crimes with a discriminatory motive. The crimes were systematized in four groups and a comparison was made between them. Based on the analysis of crimes with discriminatory motive, it is concluded that there is a need for a general concept of protected ground and discriminatory motives, with autonomous criminal law significance. A number of proposals have been made to improve criminal legislation in the field of protection against discrimination.

The stand-alone chapter of the book „Criminal Law: Past, Present and Future Perspectives. “ Nova Science publishers, New York, USA, 2019 entitled "The Influence of European Union Criminal Laws Over National Criminal Laws: Legal Traditions and Future Perspectives" has a volume of 57 authors. The publication presents the current problems of the development of Criminal Law of the European Union and its impact on national criminal law. EU Criminal Law is defined by its "European" and "Criminal" aspect, allowing the main specificities of the industry to be explored. The author advocates and convincingly develops the thesis that the criminal aspect of the legal branch shows the relationship between supranational and national Criminal Law. Through this prism the author examines both the factors that justify the need for the emergence of EU Criminal Law and those that make possible its development and its influence over the Criminal Law of the Member States. In a separate part of the chapter, the issue of approximating the criminal laws of the Member States is explored. The author advocates and argues her opinion that EU Criminal Law affects not only the Special Part of the criminal laws of the Member States, but also affects the scope of application of institutes of the General Part.

The applicant also presents six other publications – articles and scientific reports, one of which is related to the topic of habilitation work – "Some Features of the Criminal Solicitation of Minors" (2019); one – with the theme of the monographic work, which is not presented as a major habilitation work – "Issues of Legal Qualification of the Use of Violence against Others on the Grounds of Race, Nationality and Ethnicity" (2020); two of the publications are devoted to EU Criminal Law and Comparative Criminal Law – "Some aspects of the Ultima Ratio

principle in European and Bulgarian Criminal Law. Contemporary Challenges to Criminal Legislation" (2018) and "Comparative Criminal Law in the Conditions of the Europeanization of National Criminal Legislations" (2021); an article dedicated to a classic criminal law problem – "Socially harmful consequences as an objective element of the criminal corpus delicti" (2020) and a publication dealing with issues in the field of administrative-criminal law – "The Minor Case of Administrative Violation under art. 28 of the Administrative Violation and Penalty Act and in the Special Administrative Legislation" (2022).

The publications do not repeat the topic of the dissertation and habilitation work, showing the in-depth knowledge and interests of the author in the field of criminal and administrative-criminal law.

5.Synthesized assessment of the candidate's main scientific and applied research contributions

Among the scientific production of the candidate a special place is occupied by his habilitation work – monograph on "Limits of Criminal Responsibility for Criminal Motivation and Criminal Facilitation of Others".

The monograph is an original work containing valuable scientific contributions. Issues related to the limits of criminal responsibility for criminal motivation and criminal facilitation are of undoubted interest to legal science, since, on the one hand, such forms of socially dangerous impact accompany many criminal manifestations, which determines not only the scientific but also the practical significance of the research, and on the other – despite the long-standing practice of the courts in this direction and a number of scientific studies in the field, still a number of questions related to the nature of the institutes and the questions of the legal qualification of a particular kind of events have not been answered. This is largely overcome with habilitation work.

The complexity of the study stems both from the specifics of the matter and from the approach chosen by the author, which includes the parallel consideration of the issues of criminal motivation and criminal facilitation through the prism of the institutes of the General Part of the Penal Code, as characteristics of the corpus delicti, among those regulated in the Special Part of the Criminal Code and in the context of EU Criminal Law. The combination of these approaches shows scientific maturity and innovativeness, representing a particularly important methodological contribution of work.

The individual parts of the book are logically connected. This is among the serious challenges faced by the author, who has examined each of the problems posed not only in theoretical aspect, but also through the prism of case law. The end result is a monolithic and consistent text in which matter and conclusions are presented varied, from multiple perspectives, but subject to a unified logic.

The following should be outlined as the main contributory points of the author.

The work is a comprehensive monographic study on the problems of the limits of criminal responsibility for criminal motivation and criminal facilitation of others. The questions – the

subject of the research, are addressed with the necessary thoroughness, in some places even beyond what is necessary to clarify the problems posed.

The study is an in-depth look at the limits of criminal responsibility for criminal motivation and criminal facilitation of others, as functional and subject institutes of criminal law. These institutes have been clarified both in historical and comparative legal contexts and in content.

The extremely high theoretical level of the study is well combined with its practical significance. For the first time in the doctrine is presented such a comprehensive and in-depth study of the content of criminal motivation and criminal facilitation - another – separately and in their interrelation in solving a number of criminal law problems. The author's point of view on a number of questions on the legal nature of these institutes and on the legal qualification of various socially dangerous manifestations is proposed; The essential and extremely important question of why and within what limits such manifestations should be punished is answered. In this part, the study will contribute greatly to the correct interpretation and application of the law by legal practitioners and to the unification of the practice of the courts on the criminal panels under discussion. The conclusions of the candidate in this direction are of important scientific, but also scientific and practical importance.

The study of the nature of criminal motivation and criminal facilitation of another in EU Criminal Law is a valuable source of knowledge for the legislator about the need to update the current Bulgarian criminal legislation and bring it in line with the highest European standards.

It can be confidently argued that the applicant has concentrated her scientific quests in the field of today's current issues about the limits of criminal responsibility for criminal motivation and criminal facilitation of others. Hence the conclusion that the study is particularly relevant and could make a significant contribution to the development of legislation and case law.

A valuable contribution is made by the candidate in formulating recommendations *de lege ferenda*. The adoption of a large part of them could lead to modernization and improvement of the legislation in the field.

The other monographs and articles submitted for participation in the competition are also characterized by significant scientific contributions and will unconditionally contribute to the development of Criminal Law theory and criminal law practice.

6.Key critical remarks and recommendations to the candidate

The monographic study of chief assistant Petya Mitreva, PhD would be enriched if the author makes a comparative legal review of the criminal law framework of criminal motivation and criminal facilitation as forms of criminal impact regulated in the Special Part of the criminal laws of other Member States, using this analysis to derive good practices through which the Bulgarian legislation to be updated and further developed in line with the author's theses.

The critical remarks made, however, in no way affect the overall positive evaluation of the peer-reviewed scientific works. These notes are fragmentary and do not detract the

unconditionally imposed conclusion that the scientific work was written as a result of hard work and conscientious efforts of the author in the field of scientific analysis.

The scientific work of the candidate unequivocally indicates that chief assistant Petya Mitreva, PhD is distinguished by the ability to explore comprehensively and thoroughly criminal law issues, to offer adequate and significant for law enforcement solutions in the direction of updating and improving our criminal legislation. The candidate is a longtime lecturer in Criminal law and enjoys the trust and respect of his colleagues and students.

7. Conclusion

I conclude that the overall assessment of the teaching activity and scientific work of the candidate for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.6 Law (Criminal Law) chief assistant Dr. Petya Velinova Mitreva meet the requirements of art. 24, para. 1 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

In view of the above, I give a categorically *positive assessment* and *propose* to the honorable scientific jury to propose to the Faculty Council of the Law Faculty of UNWE that chief assist. Petya Velinova Mitreva PhD to be elected for the academic position of Associate Professor in scientific field 3. "Social, Economic and Legal Sciences", professional field 3.6 "Law", scientific specialty "Criminal Law" at the Law Faculty of UNWE.

II. About the candidate PRESIAN MARCHEV MARKOV

2. Brief information about the candidate

Presian Marchev Markov was born in 1979 in Sofia. He received his higher legal education at SWU "Neofit Rilski". In the period 2002 – 2008 he consecutively held the positions of "specialist" at the Directorate of the National Gendarmerie Service and "administrator of distance learning" at the Academy of the Ministry of Interior. Since 2008 he has been an assistant professor at the Department of Criminal Law at the Law Faculty of UNWE and since 2018 – Chief Assistant. Since 2020 he has been Scientific Secretary of the Criminal Law Department at the Law Faculty of UNWE.

Since 2014 he has been a Doctor of Law with a defended dissertation on "Problems of Criminal Law Qualification of the Crime".

2. Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

As can be seen from the presented Reference for Fulfillment of the Quantitative Requirements for Occupying the Academic Position of Associate Professor at the UNWE and the evidence attached to it, the applicant meets the national minimum requirements in accordance with the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (Art. 1a, para. 2-3), with a minimum number of points for the specialty "Law" – 705, the total number of points of the candidate from the different indicators is 816.

The candidacy of chief assistant Dr. Presian Markov for participation in a competition for the academic position of Associate Professor in professional field 3.6 Law (Criminal Law) complies with the quality requirements adopted by the Academic Council. There is no failure to meet the requirements for occupying the position.

3. Evaluation of the applicant's teaching activities

Chief assistant Dr. Presian Markov has a general teaching experience in the specialty since 2008. After winning a competition in 2018, Dr. Markov was appointed to the position of Chief Assistant in Criminal Law at the Criminal Law Department, Law Faculty of UNWE. Besides seminars on "Criminal Law" for students from the Law Faculty of UNWE, Dr. Markov has led lecture courses on "Fundamentals of Law" (in Bulgarian and English), "Criminal Executive Law" and "Criminology". He has participated as a lecturer in trainings in Criminal Law for employees from the State Agency for National Security (DANS) and as a trainer of the UNWE teams in two national student competitions in Criminal Law. Dr. Markov's teaching experience shows that the candidate is well prepared for the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Criminal Law", scientific field 3.6. Law.

4. Brief characteristics of the submitted scientific papers/publications

Chief assistant Dr. Presian Markov participated in the habilitation competition entitled "Consequences of Criminal Conviction in Bulgarian Legislation", S., Avalon publishing. 2022, and four articles: "Tendencies in the Cases of Crimes against Property and the Courts' Preventive Function" – In: Scientific Papers of UNWE, vol. 2/2020; "Historical Evolution of the Regulation of Criminal Conviction" (1884 – 2020)" – In: Scientific Papers of UNWE – vol. 4/2021; "Bis In Idem by Joint Implementation of Penal and Administrative Legislation". – In: Economic and Social Alternatives, No 2/2022; "Several Aspects of the Criminal Conviction Consequences of Juveniles" – In: Society and Law, No 3/2021.

The presented habilitation work "Consequences of Criminal Conviction in Bulgarian Legislation", S., Avalon Publishing, 2022, has a total volume of 216 pages and is structured in an introduction, three chapters, a conclusion and an annex including a list of the identified provisions that provide for the consequences of criminal conviction. The list of used literature includes 70 sources in Bulgarian and 18 sources in English; footnotes are 341; Citations are correct. The presented habilitation work is a monograph within the meaning of § 1, item 10 of the Additional Provisions of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB).

A first chapter of the monographic work, entitled "Consequences in Law and in Criminal Law", deals with legal consequences and legal sanction as a consequence of unlawful legal facts. Based on the theoretical analysis, the consequences in criminal law are presented– penalties; measures imposed in conjunction with the penalty; measures imposed instead of the penalty and the consequences of the criminal record. Chapter two of the monographic work, entitled "Main Types of Consequences of Conviction", is devoted to the main consequence of criminal conviction – the registration of conviction, the criminal law consequences of criminal conviction

and the additional consequences of criminal conviction. Chapter Three, "Classifications of the Additional Consequences of Sentencing", contains classifications of the additional consequences of sentencing, according to the main criteria – the types of crimes and penalties for which they are provided and the rights that limit four additional criteria. The conclusion presents the author's conclusions and *the proposals de lege ferenda*.

The other publications presented by the author do not repeat the topic of the dissertation, are related to the topic of the monographic research, presented as a habilitation work and show the in-depth knowledge and interests of the author in the field of criminal law.

5. Synthesized assessment of the candidate's main scientific and applied research contributions

The habilitation work of chief assistant Dr. Presian Markov on the topic "Consequences of Criminal Conviction in Bulgarian Legislation", S., Avalon Publishing, 2022, represents an indisputable contribution to criminal law science.

The topicality of the study stems from the fact that the Bulgarian criminal law doctrine still lacks a comprehensive monographic study on the issues of criminal and collateral consequences of convicting a person for a crime. Therefore, the research could also make a significant contribution to the development of criminal law theory and case law.

The following should be outlined as the main contributory points of the author.

The work is a comprehensive monographic study on the problems of the consequences of criminal conviction in the Bulgarian legislation. The questions – the subject of the study are addressed with the necessary thoroughness, completeness and comprehensiveness.

Admiration deserves the serious efforts of the author to theoretically clarify the consequences of criminal conviction by revealing the substantive and formal characteristics of the consequences in law, as well as the elements of the sanctioning system of Bulgarian criminal law. This is necessary for a fuller understanding of the institution of conviction and for clarifying its correlation with other criminal law institutes.

The author has not limited his scientific quests to merely clarifying the legal consequences of the conviction for a crime, but has covered all the legal consequences of criminal conviction: the registration of conviction as the main consequence ensuring the realization of all other types; the consequences provided for in the criminal legislation, through which the criminal status of the perpetrator is aggravated when committing a subsequent crime; the additional (indirect) consequences of the conviction, representing limitations on the rights of the convicted persons provided for in other legal areas. These types of legal consequences of criminal conviction are clarified with due depth.

Extremely important – not only for criminal law science, but also for case law, is the disclosure and consideration of the legal consequences of criminal conviction provided for in our criminal and criminal procedure legislation.

For the first time in criminal law science, the subject of a single, systematic and comprehensive study are the collateral (additional, indirect) consequences of the conviction, which seriously affect the legal sphere of convicted persons. The review and analysis of this category of consequences, together with their classification, allows the author to formulate conclusions on the importance of sentencing for the legal sphere of persons as participants in different categories of public relations.

A valuable contribution is made by the candidate in formulating recommendations *de lege ferenda*. The adoption of a large part of them could lead to modernization and improvement of the legislation in the field.

The other publications submitted for participation in the competition are also characterized by significant scientific contributions and will undoubtedly contribute to the development of criminal law theory and law enforcement.

6. Key critical remarks and recommendations to the candidate

The monographic study of chief assistant Dr. Presian Markov – "Consequences of Criminal Conviction in Bulgarian Legislation" would be enriched if the author makes a comparative legal review of the regulation of the consequences of criminal conviction in other Member States, using this analysis to derive good practices through which the Bulgarian legislation to be updated and further developed in line with the author's theses.

The critical remarks made, however, in no way affect the overall positive evaluation of the peer-reviewed scientific works. These notes are fragmentary and do not detract the unconditionally imposed conclusion that the scientific work was written as a result of hard work and conscientious efforts of the author in the field of scientific analysis.

The scientific work of the candidate unequivocally indicates that chief assistant Dr. Presian Markov is distinguished by the ability to explore comprehensive and in-depth criminal law issues, to offer adequate and significant for practical solutions in the direction of updating and improving our criminal legislation. The applicant is a longtime lecturer in Criminal Law and enjoys the trust and respect of his colleagues and students.

7. Conclusion

I conclude that the overall assessment of the teaching activity and scientific work of the candidate for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.6 Law (Criminal Law) chief assistant Presian Marchev Markov, PhD meet the requirements of art. 24, para. 1 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

In view of the above, I give a categorically *positive assessment* and *propose* to the honorable scientific jury to propose to the Faculty Council of the Law Faculty of UNWE chief assistant Presian Marchev Markov, PhD to be elected for the academic position of Associate Professor in scientific field 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6 Law, scientific specialty Criminal Law at the Law Faculty of UNWE.

IV. About the candidate STOYAN OGNYANOV STOYKOV

1. Brief information about the applicant

Stoyan Ognyanov Stoykov was born in 1977 in Sofia. He received his higher legal education in Law Faculty of UNWE. In the period 2000 – 2011 consecutively is a manager of a commercial company at the Foreign Assets Establishment and International Relations Directorate at the Commission for Establishing Property Acquired from Criminal Activity. Since 2011 he has been a lawyer registered with the Sofia Bar Association, and since 2017 – manager of Stoykov, Koleva & Shopska Law Firm. Since 2008 he has been an Assistant Professor at the Criminal Law Department at the Law Faculty of UNWE, and since 2011 he has been a Chief Assistant. He conducts classes in the disciplines "Criminal Law", "International Criminal Law" and "Forensic Science".

Since 2011 she has been a Doctor of Law with a defended dissertation on "Criminal Law Protection of Means from Funds belonging to the European Union or granted by the European Union to the Bulgarian State".

2. Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

As can be seen from the presented Reference for Fulfillment of the Quantitative Requirements for Occupying the Academic Position of Associate Professor at the UNWE and the evidence attached to it, the applicant meets the national minimum requirements in accordance with the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (Art. 1a, Al. 2-3), with a minimum number of points for the specialty "Law" – 705, the total number of points of the candidate from the different indicators is 1167.50.

The candidacy of chief assistant Stoyan Stoykov, PhD for participation in a competition for the academic position of Associate Professor in professional field 3.6 Law (Criminal Law), however, does not comply with the quality requirements adopted by the AC.

There is a non-fulfillment of the requirements for occupying the position, resulting in the fact that the candidate does not submit monographic work for participation in the competition. According to Art. 24, para. 1, item 3 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), candidates for the academic position of "Associate Professor" must have submitted published monographic work or equivalent publications in specialized scientific journals. According to § 1, item 10 of the Additional provisions of ZRASRB (new - SG 30/18, in force since 04.05.2018), a monograph "is published scientific work, which contains a complete and comprehensive study of a particular subject, problem or person, written by one or several authors adhering to the same view. A monograph is a scientific work that does not repeat or summarize existing knowledge, that has scientific editors/or scientific reviewers, has an ISBN and is not less than 100 standard pages with 1800 characters per page. It contains a comprehensive content, a comprehensive bibliography, with references to other scientific works in the text."

As a habilitation work chief assistant Dr. Stoyan Stoykov presents "International Criminal Law", Ciela, Sofia, 2015, which has a volume of 332 pages and a bibliography and is accompanied by two reviews of the scientific work. It is structured in an introduction, a general part (containing seven chapters) and a special part (containing fourteen chapters), a part entitled "International Acts", including the Rome Statute of the International Criminal Court and the Nurnberg Trial Proceedings. Charter of the International Military Tribunal (in English), Summary and bibliography, including 18 literary sources in Cyrillic and 6 literary sources in Latin, a total of 24 sources. The citations of these sources are in a total of 173 footnotes.

The work presented by chief assistant Dr. Stoykov meets the formal requirements for a monograph established in the legal definition under § 1, item 10 of the Additional provisions of the ZRASRB – there is an ISBN, a total volume of over 100 pages and 2 scientific reviews, but not the content of a monographic study – to present the unfolded content of a complete and comprehensive study of a particular subject, a problem or a person. The study is not a monographic work, but a textbook dedicated to the subject of international criminal law, which presents the issues subject of the course international criminal law in order to acquire basic knowledge on these issues rather than a particular subject, problem or person. It is as a textbook that the work is registered in the National Register of Published Books in Bulgaria, administered by the National Library "St. St. Cyril and Methodius". In the introduction, the author also points out that the work is a textbook "*intended for basic training in international criminal law... The textbook has the task of providing basic knowledge of the discipline in accordance with the current international legislation.*"

Nor can it be assumed that a single part of the content is monographic in nature, since none of its parts meets the formal requirement of the minimum required volume of at least 100 pages. Hence the conclusion that the presented work does not constitute a monograph within the meaning of § 1, item 10 of the Additional provisions of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

Presented for participation in the competition two other monographs, "The Subjective Side of the Crime" and "Criminal Law Protection of the Excise Duty under Art. 234 of the Criminal Code." cannot be assessed as equivalent to habilitation work, given the explicit prohibition on this, contained in the remark under item 2 of the Regulation for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria – "Due to the requirement of art. 24, para. 1, item 3 of the ZRASRB for the presence of "monographic work or equivalent publications" the table contains a formula for assimilation of the monograph to an equivalent number of publications articles or studies. Articles or studies replacing the monograph shall be excluded from the number of publications evaluated on other indicators.'

It cannot be assumed that eight articles submitted for participation in the competition by the candidate should also be assimilated to a monograph, as this is inadmissible for scientific field 3. "Economic Social and Legal Sciences", under which the competition is held (arg. from the note under item 2 of the Regulation for the Implementation of the Act on the Development

of Academic Staff in the Republic of Bulgaria – "In the application of art. 24, para. 1, item 3 of the ZRASRB in individual professional works (for example, some of the humanities and social sciences) according to their specificity, only monographic work is allowed without assimilating it to equivalent publications in specialized scientific journals.

Given all the above, I find that the candidate Chief assistant Dr. Stoyan Stoykov does not fulfill the content part of Indicator 3 in Group B of the minimum national requirements for occupying the academic position of Associate Professor and Indicator 22 in Group G of the additional requirements for occupying this position at the UNWE. His work "International Criminal Law", Sofia, 2015, ISBN 978-954-28-1904-2, is not a monograph within the meaning of § 1, item 10 of the Additional Provisions of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and does not constitute a major habilitation work.

On this basis and in accordance with art. 26, para. 2 of the ZRASRB, art. 54, para. 2 of the Regulations for its implementation and art. 35a, para. 1 of the Regulation of Organization and Conduction of Competitions for acquiring academic degree and occupying academic positions at the UNWE, I do not present an opinion on this work as well as on the other scientific publications and its educational and teaching activity of chief assist. Stoyan Stoykov, PhD.

3. Conclusion

The scientific production of the candidate for the academic position "Associate Professor" in the professional field 3.6 Law (Criminal Law) Chief assistant Stoyan Ognyanov Stoykov, PhD does not meet the requirements of art. 24, para. 1 of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

In view of the above, I give a *negative assessment* of the participation of the candidate chief assist. Stoyan Ognyanov Stoykov, PhD in this competition and ***I do not*** propose to the honorable scientific jury to propose to the Faculty Council of Law Faculty of UNWE to elect the candidate Chief Assist. Dr. Stoyan Ognyanov Stoykov to take the academic position of Associate Professor in scientific field 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6 Law, scientific specialty Criminal Law at the Law Faculty of UNWE.

18.04.2023 Prepared the review:

G. Sofia (Assoc. Prof. Ralitsa Ilkova, PhD)